

סיכום שנה ומבט לעתיד

בימים אלו אנו מסכמים שנה ראשונה בבורסה, תפקיד שלקחנו על עצמנו מתוך אתגר אישי וכמשימה בעלת חשיבות לאומית.

שנת 2014 הייתה שנה עמוסת פעילות בבורסה לניירות ערך. מעבר לעשייה היומיומית והשוטפת, עברנו למשכננו החדש, ולמרות מורכבות התהליך הצלחנו לשמור על פעילות רציפה וליישם את תפיסת העבודה של "בורסה ללא הפסקה". השנה התחלנו בתהליך אסטרטגי ראשון, שיאפשר לנו להתמקד ולכוון את הפעילות העתידית של הבורסה בשוק ההון.

התהליך כלל ניתוח תמונת המצב: בחינת המגמות שחלו בעשור האחרון בכלכלה הישראלית ובשוק ההון; הערכת המגמות הצפויות וצרכי השוק והמשק הישראלי; סקירת תהליכים ומגמות בבורסות בעולם, בדגש על בורסות וכן איסוף מידע באמצעות סקר חברות ועשרות פגישות עם חברי בורסה, חברות ציבוריות, (home market) "מקומיות" חברות פרטיות, בתי השקעות, פעילים בשוק ועוד.

העשור האחרון היה עשור רב תפוחות בכלכלה. המשבר העולמי ב-2008 והמחאה החברתית של 2011 שינו את כללי המשחק ואת האקלים הכלכלי במשק הישראלי:

לצד גידול מתמיד בכספי חסכונות הציבור, הצטמצם מספר גופי ההשקעה ומנהלי התיקים, וכיום כ-90% מהיקף ההשקעות מרוכז בידי שבעה גופי השקעה גדולים.

ישראל ידועה כ-Start Up Nation: מתאפיינת במספר קטן של חברות גדולות ומנגד עשירה בחברות "צמיחה". כ-500 חברות הזנק מוקמות מדי שנה, וכיום יש בארץ כ-5000 חברות קטנות ובינוניות, אשר צמאות להשקעה וללא פתרון בבורסה המקומית, הן נמכרות.

לצד כל אלה, התאפיינה התקופה האחרונה ברצף שינויים רגולטורים והדרישות הקיימות כיום מתאימות לחברות גדולות. אולם השוק הישראלי מתאפיין, כאמור, בחברות שאינן גדולות.

תמונת המצב כיום מצביעה על כשל שוק – מבנה שוק ההון במתכונתו הנוכחית אינו מתאים לצרכיו.

התכנית האסטרטגית נבנתה לאור תובנות אלו, ועל כן תכנית העבודה לשנת 2015 כוללת סדרת פעולות שחלקן צפויות להיות מיושמות במהלך השנה וחלקן פעולות ארוכות טווח הנמצאות בתהליך התנעה.

אנו נפעל להחזיר את הבורסה למקומה הראוי: גוף רלבנטי, מותאם לעולם ולצרכי השוק, פעיל ומשמעותי המהווה מקום השקעה אופטימלי לחסכונות הציבור, ומקור לתמיכה בצמיחה הכלכלית.

גוף המאפשר לחברות להתפתח, ליצור מקומות עבודה, להגדיל את התוצר המקומי והייצוא ולהוות מנוע צמיחה משמעותי עבור כלכלת ישראל.

התכנית מעוגנת במספר נתיבי צמיחה:

- הגדלת נכסי הבסיס והיקפי המסחר
- התאמת מגוון השירותים והמוצרים ופיתוח מקורות הכנסה נוספים
- שילוב הבורסה בכלכלה הגלובלית – באמצעות גישור על פערים רגולטוריים ובאמצעות התאמת פעילותנו לצרכים של המשקיעים הבינלאומיים.

אחד התנאים ההכרחיים לביצוע שינויים אלו הינו שינוי מבנה בעלות הבורסה, אשר ימצב את הבורסה כגוף עסקי, בעל חשיבה ממוקדת לקוח, הפועל בעקביות לפיתוח השוק יחד עם התאמות חקיקתיות אשר יהלמו את יעדי השינויים.

אנו – דירקטוריון והנהלת הבורסה, וכל צוות עובדיה, רואים בבורסה גוף בעל חשיבות מרכזית במשק הישראלי שתפקידו לתרום לפיתוח הכלכלה והצמיחה ונפעל במרץ להשגת מטרת אלה.

הבורסה בשנת 2014

מדד ת"א-25 עלה בכ-10% והגיע לרמות שיא כל הזמנים;

הבורסה השיקה את מדד טק-עילית;

עלייה של כ-25% בגיוסי הון במניות – 5 חברות חדשות גייסו כ-1.4 מיליארד שקל;

עליות שערים בשוק איגרות החוב בהובלת אג"ח שקלי ממשלתי בריבית קבועה;

הבורסה השיקה שני מדדי אג"ח חדשים – תל בונד-ריבית משתנה ותל בונד-מאגר;

כ-57.8 מיליארד שקל גויסו בהנפקות והקצאות של אג"ח חברות בת"א – הסכום הגבוה ביותר מאז השיא של 2007;

בשש הנפקות ענק לציבור גויסו כ-11 מיליארד שקל;

ארבע חברות גייסו כ-13 מיליארד שקל ממשקיעים מוסדיים בחו"ל באמצעות אג"ח שנרשם למסחר ברצף מוסדיים;

8 חברות אג"ח חדשות גייסו מהציבור כ-3 מיליארד שקל - בהן 5 חברות נדל"ן מניב זרות;

מחזורי שיא יומי באופציות שבועיות על מדד ת"א-25 ובאופציות דולריות, הבורסה משיקה נגזרים על מדד ת"א-100;

עלייה בהחזקות הציבור בתעודות סל לשיא של כ-130 מיליארד שקל;

* כל הנתונים בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

שוק המניות

שערי המניות

בסיכום שנת 2014 עלה מדד ת"א-25 בכ-10% בהמשך לעלייה של כ-12% בשנה הקודמת. השנה נפתחה בעליות שערים, המשך לעליות השערים מספטמבר 2013, ומדד ת"א-25 עלה בכ-7% עד ה-7 באפריל. לאחר מכן התהפכה המגמה ונרשמו ירידות שערים של כ-3.5% עד ה-24 באוגוסט על רקע האטה כלכלית החל ברבעון השני של השנה, והלחימה בעזה ביולי-אוגוסט. בשליש האחרון של השנה התחדשו עליות השערים, בהשפעת הורדת הריבית לרמת שפל של 0.25%, והן הסתכמו בכ-7%.

עיקר עליית מדד ת"א-25 נבעה ממניית חברות התרופות הגדולה – "טבע" – שתרמה כ-6.5% לעליית המדד, והחברות "בזק" ו"נייס" שתרמו יחד כ-4% נוספים. יצוין כי ב-7 בדצמבר הגיע המדד לשיא של 1493.85 נקודות - גבוה בכ-8% מהשיא הקודם אליו הגיע בדצמבר 2013.

הגורמים החיוביים העיקריים שהשפיעו על מגמת המסחר בתל-אביב היו:

- הורדת הריבית ע"י בנק ישראל ברבע אחוז, שלוש פעמים השנה, לרמת שפל היסטורי של 0.25% החל בספטמבר 2014. הורדות הריבית היו על רקע ירידת מדד המחירים לצרכן לעומת יעד האינפלציה שהציבה הממשלה.
- נתונים מאקרו כלכליים חיוביים לשליש הראשון השנה: ירידה בשיעור האבטלה מכ-6.3% בשנת 2013 לכ-5.6% בסוף השנה, ירידה בגירעון הממשלתי ועלייה במדד המשולב בקצב שאפיין את השנה הקודמת;
- במישור הבינלאומי תרמו עליות השערים, בעיקר בשוקי ארה"ב כשמדדי S&P 500 ו-Dow Jones הגיעו לשיא כל הזמנים.
- התחזקות הדולר החל בחודש אוגוסט ביחס לשקל בכ-14%, והגעתו לשער של כ-3.99 שקל לקראת סוף השנה, היוותה גורם משמעותי לעליות שערי המניות במחצית השנייה של השנה.

הגורמים השליליים העיקריים שהשפיעו במהלך השנה על מדדי המניות בארץ היו:

- המשך החלשות הדולר בכ-2% ביחס לשקל עד סוף יולי וירידתו לשער של כ-3.402 שקל ב-24 ביולי – הנמוך מזה שלוש שנים, חרף רכישות דולרים ע"י בנק ישראל, השפיעה על ירידות השערים במחצית הראשונה של השנה.
- ירידה בקצב הצמיחה החל ברבעון השני של השנה ועד לצמיחה שלילית, לראשונה ממרץ 2009 ובהשפעת מבצע "צוק איתן", ברבעון השלישי של השנה; עלייה בשיעור האבטלה החל במאי ועד אוקטובר; חשש מעלייה בגירעון הממשלתי בין היתר בעקבות מבצע "צוק איתן" והתגברות המתיחות הביטחונית בארץ.
- חברת דירוג האשראי Fitch אישררה בנובמבר את דירוג מדינת ישראל A, אך הורידה את אופק הדירוג לשנתיים הקרובות מ"חיובי" ל"ציב" בין היתר בעקבות עלייה בגירעון הממשלתי כתוצאה מהלחימה בעזה.
- במישור הבינלאומי: אינפלציה נמוכה, חשש מגלישה לדפלציה בגוש האירו, צניחה במחירי הסחורות, ומיתון ביפן, המשך המתיחות בעיראק, ומשבר כלכלי ברוסיה לקראת סוף השנה.

בערכים דולריים, מדד ת"א-25 ירד בשנת 2014 ב-1.6% בעקבות עלייה שנתית של כ-12% בשער הדולר ביחס לשקל, לעומת ירידה גדולה יותר של כ-12%-6% בבורסות מובילות באירופה. מאידך, בורסות מובילות בארה"ב רשמו השנה תשואה חיובית של כ-8%-18%.

בניגוד למדד ת"א-25 שכאמור עלה השנה, יש לציין שמדדי המניות הבינוניות והקטנות – מדד ת"א-75 ומדד יתר-50 - ירדו השנה בכ-10% ובכ-12%, בהתאמה.

מגמה מעורבת אפיינה את מדדי המניות הענפיים, כאשר מדד ת"א-תקשורת שזינק אשתקד ב-50% רשם עלייה של כ-10% השנה בזכות עלייה חדה של כ-33% במניית "בזק", מדד ת"א-טכנולוגיה עלה בכ-1% בלבד לאחר עלייה של כ-7% ב-2013, ואילו מדד ת"א-ביומד בלט השנה בירידה של כ-34% לאחר עלייה של כ-30% ב-2013. יצוין כי מדד ת"א-בלוטק – הכולל את כל החברות הכלולות במדדי ת"א-טכנולוגיה ות"א-ביומד - ירד אף הוא השנה בכ-5% לאחר עלייה בכ-9% ב-2013.

הבורסה השיקה במאי את מדד המניות – "טק-עילית". המדד מורכב ממניות החברות הגדולות בענפי הטכנולוגיה והביומד. במדד כלולות 34 מניות – 22 מניות טכנולוגיה ו-12 מניות ביומד. המדד עלה מאז השקתו בכ-1%.

תשואה שנתית של מדדי המניות 2012-2014

	2012	2013	2014
ת"א-25	9%	12%	10%
ת"א-75	5%	25%	-10%
ת"א יתר-50	22%	36%	-12%
ת"א-תקשורת	-33%	50%	10%
ת"א-טכנולוגיה	19%	7%	1%
ת"א-ביומד	10%	30%	-34%
ת"א-בלוטק	16%	9%	-5%
מניות נפט וגז	7%	25%	-17%
ת"א נדל"ן-15	14%	26%	1%
ת"א-פיננסים	23%	19%	-8%

מחזורי המסחר במניות:

בסיכום שנתי **מחזור המסחר בשוק המניות** (בבורסה ומחוצה לה, כולל תעודות סל בשוק המניות) הסתכם בכ-1.2 מיליארד שקל ביום – גבוה בכ-4% מהמחזור הממוצע בשנה הקודמת. במניות והמירים ירד מחזור המסחר בכ-5% ואילו בתעודות סל על שוק המניות עלה מחזור המסחר בכ-32%.

בניכוי עליית מדד המניות בשיעור 11.5% בשנת 2014, ירד השנה מחזור המסחר במניות (ללא תעודות סל) בכ-15%.

השנה נותר יציב חלקן במסחר של מניות מדד ת"א-25 (67%), עלה חלקן במסחר של המניות הכלולות במדד ת"א-75, והן היוו כ-23% מסך המחזור במניות (ללא תעודות סל) לעומת כ-21% בשנת 2013, ואילו חלקן של מניות היתר ירד מ-13% בשנת 2013 לכ-10% השנה.

החזקות הציבור במניות:

החזקות הציבור במניות גדלו השנה בזכות מכירות מניות ע"י בעלי עניין למשקיעים מוסדיים ולציבור, נטו, שהסתכמו ביותר מ-5 מיליארד שקל, וזאת לאחר מכירות בשווי של כ-6 מיליארד שקל בשנת 2013. בראש רשימת המכירות: מכירת כל החזקות משפחות ברונפמן ושראן במניות **בנק דיסקונט** בשווי של כ-1,120 מיליוני שקל, מכירת כל החזקות שלמה

אליהו במניות **בנק לאומי** בשווי של כ-590 מיליון שקל, מכירת מניות **פז נפט** ומניות **פיבי ע"י** צדיק בינו (כ-260 וכ-200 מיליון שקל בהתאמה), מכירת מניות **הבנק הבינלאומי ע"י** בנק דיסקונט (כ-460 מיליון שקל).
 יצוין כי שיעור החזקות הציבור במניות עלה מכ-53% בשנים 2008-2004 לכ-57% בשנים 2009-2013 וכ-62% ב-2014.

ב-2014 נמשכה המגמה של כניסת משקיעים זרים לשוק המניות בתל-אביב ותושבי חוץ רכשו, נטו, מניות בסך כ-4.3 מיליארד שקל בבורסה בת"א, נכון לסוף נובמבר, וזאת לאחר שבסיכום שנת 2013 רכשו מניות נטו בסך כ-5.3 מיליארד שקל.

גיוס הון בשוק המניות:

השנה נרשמה עלייה **בהיקף ההנפקות וההקצאות הפרטיות של מניות בארץ** שהגיע לכ-7.6 מיליארד שקל – לעומת כ-6.1 מיליארד שקל בשנה הקודמת. כ-2.4 מיליארד שקל מתוכם, גויסו השנה בהקצאה פרטית ע"י **פריז נטוורק**, במסגרת רכישת חלק מ"קונדואיט".

גיוסים בשוק המניות בתל-אביב בשנים 2012-2014

מספר הנפקות			הסכומים שגויסו (במיליוני שקלים)			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
63	91	76	2,396	4,204	3,742	הנפקות
0	4	5	0	320	1,355	מזה: חברות חדשות
61	76	65	847	1,464	3,479	הקצאות פרטיות
			148	438	392	מימוש אופציות
124	167	141	3,391	6,106	7,613	סה"כ

בשנת 2014 בוצעו **חמש הנפקות ראשוניות** בסכום כולל של כ-1.4 מיליארד שקל: **שפיר הנדסה**, העוסקת בייצור ואספקת חומרי גלם לבנייה, בתשתיות ונדל"ן, גייסה כ-440 מיליון שקל בהנפקה הגדולה ביותר שביצעה חברה חדשה בשוק המניות מאז יוני 2010, **אינרום בניה** העוסקת בייצור ושיווק מוצרים לענפי הבנייה (355 מיליון שקל), חברת הנדל"ן **קבוצת אשטרום** (270 מיליון שקל), **מגדלי ים תיכון** העוסקת בייזום והפעלה של בתי דיור מוגן (222 מיליון שקל) וחברת הנדל"ן הזרה **סקייליין** (70 מיליון שקל).

השנה "הצטרפו" לבורסה 9 חברות, מתוכן 6 חברות היי טק, וזאת באמצעות הכנסת פעילות לתוך "**שלדים בורסאיים**".

חברות הנדל"ן שגייסו בשנת 2014 כ-1.9 מיליארד שקל בהנפקת מניות, **בולטות גם השנה** עם סכום המהווה כמחצית מהסכום שגויס השנה בהנפקת מניות לציבור, בדומה לשנת 2013.

מבין המנפיקות הותיקות בלטו השנה בגודלן הנפקות זכויות שביצעו **אידיבי פתוח** ו**אפריקה השקעות** בסך יותר מ-300 מיליון שקל, כ"א.

החברות הדואליות:

החברות הדואליות גייסו בחו"ל כ-1.1 מיליארד שקל, לעומת כ-1.6 מיליארד שקל שגייסו בשנה הקודמת. בלטו בגודלן הנפקות שביצעו החברות **קומפיוג'ן** (253 מיליון שקל) ו**מג'יק** (205 מיליון שקל).

חברת הנדל"ן הזרה **פלאזה סנטרס**, שמניותיה נסחרות בבורסות לונדון וורשה, רשמה את מניותיה למסחר בתל-אביב במסגרת הסדר נושים. כמו כן, החברה לישראל השלימה הצעת מכר למניות חברת הבת **כימיקלים לישראל** ורשמה אותן למסחר בבורסת NYSE.

שלוש חברות דואליות מחקו את מניותיהן מהמסחר בת"א ובארה"ב בעקבות מיזוג בחברות בינלאומיות – **גיוון אימג'ינג** (מיזוג ב-COVIDIEN), **פילת מדיה** (מיזוג ב-SintecMedia), ו**אן טי אס** (מיזוג ב-T3 NORTH). **טופ אימג'** מחקה את מניותיה מהמסחר בת"א בלבד.

כיום נסחרות בת"א 43 חברות דואליות שמניותיהן נסחרות במקביל גם בארה"ב ובלונדון, ו-4 חברות נוספות נסחרות בת"א ובחו"ל שלא במסגרת הרישום הכפול.

מספר החברות בבורסה:

בסוף השנה נסחרו בבורסה **473 חברות** לעומת 508 חברות בסוף שנת 2013, לאחר שבמהלך השנה נמחקו מהבורסה 42 חברות. בין החברות המחוקות נמנות: 14 חברות שנמחקו מרצון בעקבות הצעות רכש ומיזוגים - חלקן תרמו ל"השטחת הפירמידות" בדרך של מיזוג חברה בורסאית אחת הנמחקת מהמסחר בתוך חברה בורסאית אחרת הממשיכה להיסחר וחלקן היו מחיקות של חברות בשימור/דלות סחירות, 20 חברות שנמחקו ביוזמת הבורסה עקב אי עמידה בכללי השימור, 5 חברות עקב פירוק, דואלית אחת שנמחקה מהמסחר בת"א בלבד, ו-2 חברות מסיבות אחרות.

שוק איגרות החוב

מדדי איגרות החוב:

עליות שערים נרשמו בשנת 2014 בכל סוגי איגרות החוב. איגרות חוב ממשלתיות, לסוגיהן, בלטו השנה ובראשן אג"ח שקליות בריבית קבועה בעלייה של כ-8%, לעומת איגרות חוב חברות שעלו השנה בכ-1.5% בלבד. יצוין כי בשנת 2013 המגמה היתה הפוכה- איגרות חוב חברות בלטו בעלייה של כ-9% (בראשן אג"ח צמודות מדד) לעומת איגרות החוב הממשלתיות שעלו באותה שנה בכ-4%.

להלן טבלה המפרטת את תשואות מדדי איגרות החוב בשנים 2013-2014:

תשואות המדדים ושווי השוק של איגרות החוב

תשואה שנתית 2013	תשואה שנתית 2014	שווי שוק (מיליארדי שקלים)	
3.0%	5.8%	209	איגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד
4.0%	7.2%	283	שקליות - סה"כ
4.4%	8.3%	240	מזה: ריבית קבועה
2.3%	1.0%	43	ריבית משתנה
ללא מדד	ללא מדד	4	ממשלתית דואלית
3.5%	6.6%	496	סה"כ איגרות חוב ממשלתיות
9.5%	1.0%	198	איגרות חוב חברות*
			צמודות מדד - סה"כ
			מזה:
5.9%	1.0%	55	תל-בונד 20
6.9%	0.6%	53	תל-בונד 40
7.7%	0.4%	50	תל-בונד צמודות-יתר
ללא מדד	ללא מדד	40	צמודות אחרות
ללא מדד	ללא מדד	65	שקליות - סה"כ
5.9%	4.0%	37	מזה: תל-בונד שקלי
-	-0.3%	14	תל בונד-ריבית משתנה**
-0.2%	3.3%	0.7	צמודות מט"ח
8.9%	1.5%	264	סה"כ איגרות חוב חברות
5.4%	4.7%	760	סה"כ איגרות חוב

* לא כולל אג"ח רצף מוסדיים ומכשירים פיננסיים.

** המדד הושק ב-2.11.2014.

לאור הצלחת מדדי התל-בונד השונים, ששווי החזקות הציבור ב-54 תעודות סל העוקבות אחריהם מגיע לכ-18 מיליארד שקל, השיקה הבורסה השנה שני מדדי תל-בונד חדשים: במרץ הושק מדד תל בונד-מאגר. המדד כולל את כל איגרות חוב חברות המדורגות בדירוג השקעה (BBB -) או Baa3 ומעלה. במדד כלולות 254 סדרות של איגרות חוב, ושווי המדד כ-221 מיליארד שקל. ביוני הונפקו ארבע תעודות סל ראשונות על המדד ושווי החזקות הציבור בהן מגיע לכחצי מיליארד שקל.

בנובמבר הושק מדד **תל בונד-ריבית משתנה**. המדד מורכב מאיגרות חוב חברות שאינן צמודות ונושאות ריבית משתנה. במדד כלולות 17 סדרות של איגרות חוב בשווי שוק של כ-13.5 מיליארד שקל.
20- בינואר 2015 תשיק הבורסה מדד נוסף תל-בונד-לא צמודות. המדד יכלול את כל איגרות חוב חברות הכלולות במדדי תל בונד-שקלי או תל בונד-ריבית משתנה.

מחזורי המסחר באיגרות חוב:

מחזורי המסחר בשוק איגרות החוב (בבורסה ומחוצה לה) הסתכמו בכ-4.2 מיליארד שקל ביום – מחזור הנמוך אך במעט מהמחזור הממוצע בשנת 2013. עיקר הירידה השנה חלה באיגרות חוב ממשלתיות שקליות בריבית קבועה שהמחזור היומי בהן הסתכם בכ-2 מיליארד שקל השנה, ירידה של כ-8% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.

משקיעי חוץ רכשו אג"ח ממשלתי נטו בסך כ-8 מיליארד שקל בשנת 2014, נכון לסוף נובמבר, לאחר שמכרו אג"ח ממשלתי נטו בסך כ-7.6 מיליארד שקל בשנה הקודמת (- כ-5.4 מיליארד שקל מתוכם אג"ח "שחר" שהגיע לפדיון).

גיוס בשוק איגרות החוב:

הגיוס הממשלתי, ברוטו, ב-2014 ירד והסתכם בכ-51.5 מיליארד שקל לעומת כ-65.8 מיליארד שקל בשנת 2013. כ-70% מהסכום גויס השנה באג"ח שקלי וכ-30% מהסכום גויס באג"ח צמוד מדד. הירידה בהנפקות האוצר ברוטו התאפשרה בין היתר בזכות הירידה בגירעון התקציבי כתוצאה מעלייה בהכנסות הממשלה מגביית מיסים.

בנוסף חידש האוצר, לאחר הפסקה בת כארבע שנים, את הנפקת האג"ח באירופה וגייס כ-7.3 מיליארד שקל (1.5 מיליארד אירו) באמצעות אג"ח צמוד אירו ל-10 שנה. בהנפקה נרשם ביקוש של יתר של פי 5.7 מהכמות המקורית ונקבעה ריבית של 2.93%.

במקביל נרשמו פדיונות ענק של איגרות חוב שקליות בשווי כולל של כ-34.5 מיליארד שקל ושל איגרות חוב צמודות מדד בשווי של כ-15 מיליארד שקל. לפיכך, **היקף הנפקות האוצר נטו** השנה הסתכם בכ-2 מיליארד שקל בלבד לעומת כ-21 מיליארד שקל נטו בשנת 2013.

סך הגיוס באיגרות חוב חברות (כולל מימוש אופציות ורצף מוסדיים) הסתכם השנה בכ-57.8 מיליארד שקל לעומת כ-36.7 מיליארד שקל שגויסו בשנת 2013: כ-36.7 מיליארד שקל גויסו באמצעות הנפקות והקצאות פרטיות של איגרות חוב הרשומות למסחר לעומת כ-34.5 מיליארד שקל בשנת 2013, וכ-21.1 מיליארד שקל גויסו באמצעות איגרות חוב הנסחרות בפלטפורמת המסחר המיועדת למוסדיים בלבד, מתוכם כ-13 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים בחו"ל.

גיוסים באמצעות איגרות חוב חברות בשנת 2014 - מאפיינים עיקריים:

- **שמונה חברות חדשות גייסו** כ-3 מיליארד שקל, לעומת מנפיקה חדשה אחת בלבד ב-2013 שגייסה כ-0.3 מיליארד שקל. **בין המנפיקות החדשות חמש חברות זרות העוסקות בייזום פרויקטים של נדל"ן ובנדל"ן מניב בניו-יורק - אקסטל** גייסה כ-1.05 מיליארד שקל **בהנפקה הגדולה ביותר של חברה חדשה בתולדות שוק איגרות החוב**, והמנפיקות **לייטסטון** (כ-500 מיליון שקל) **אול יר** (כ-400 מיליון שקל), **ספנסר אקוויטי** (כ-290 מיליון שקל), **וברוקלנד** (כ-120 מיליון שקל).
- **עלייה בריכוזיות ההנפקות** - השנה בוצעו שש הנפקות ענק של אג"ח (בהיקף של יותר מכ-1 מיליארד שקל להנפקה) בסכום כולל של כ-11 מיליארד שקל המהווה כ-34% מסך הגיוס בהנפקות לציבור, וזאת לעומת שלוש הנפקות ענק בשנת 2013 בסך כ-4 מיליארד שקל שהיוו כ-15% מהסכום שגויס באמצעות הנפקות של אג"ח חברות לציבור. ההנפקות הגדולות השנה היו של הבנקים: **בנק מזרחי טפחות** ביצע שלוש הנפקות בסכום כולל של כ-5.8 מיליארד שקל, **ובנק הפועלים** שגייס כ-3 מיליארד שקל **בהנפקת אג"ח הגדולה ביותר בתולדות הבורסה**.

- **עלייה במשקל הסכום שגויס באמצעות הסדרות החדשות המונפקות** לכ-75% מהסכום שגויס ב-2014 – בדומה לחודשים ינואר-ספטמבר 2010 טרם החלת מסקנות חודק, ולעומת כ-50% בשנת 2013. יצוין כי בהשפעת יישום מסקנות חודק חלה ירידה חדה במשקל ההנפקות של סדרות חדשות – ירידה שנבלמה כבר ב-2013, בין היתר מהרחבת היישום של המלצות ועדת חודק גם על הנפקה של סדרות קיימות החל מתחילת שנת 2013, ומהגעתן של סדרות אג"ח ותיקות לפידיון סופי.
- **משקל הנפקות של אג"ח בדירוג גבוה היווה השנה כ-87%** מהסכום שגויס באמצעות הנפקות של אג"ח לציבור - בדומה לשנת 2010 טרם יישום המלצות חודק, וגבוה במעט לעומת 2013 (-84%). יצוין כי בעקבות המלצות ועדת חודק, עלה משקל אג"ח בדירוג גבוה מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח החל ב-2011 ליותר מ-90%, וכבר ב-2013 ירד משקל האג"ח בדירוג גבוה וב-2014 חזר לרמה בה היה טרם יישום המלצות הוועדה, וזאת עקב הניסיון שנרכש ע"י המשקיעים המוסדיים בדרישות ההולכות וגוברות שלהם לקביעת אמות מידה פיננסיות.
- **ענף הנדל"ן בלט בגיוסים** בסך כ-15 מיליארד שקל – סכום המהווה כ-34% מסך הגיוסים בהנפקות ובהקצאות פרטיות של אג"ח (ראה טבלה להלן), לאחר שבלט גם בשנתיים הקודמות. ענף הבנקים הוא השני שבלט השנה בגיוס בסך כ-10 מיליארד שקל – סכום המהווה כ-23% מסך הגיוסים באמצעות אג"ח חברות. יצוין כי ענפים אלה שבלטו בגיוסים ערים גם בשנים האחרונות, מנצלים את הריבית הנמוכה במשק כדי למחזר חוב ולהיערך לקראת פדיונות אג"ח.
- **הנפקת ני"ע מסחריים** – הראשונה מאז יוני 2008 – בוצעה השנה ע"י **קרדן רכב** שגייסה כ-175 מיליון שקל.
- **ירידה במשקל הנפקות אג"ח צמוד מדד לציבור** מהסכום שגויס בהנפקות אג"ח לציבור מכ-77% בשנת 2013 לכ-47% השנה וגיוסו - כ-15.3 מיליארד שקל. במקביל, **גידול בגיוס באמצעות הנפקות של אג"ח לא צמודות** לכ-17 מיליארד שקל ב-2014, כאשר מרבית הסכום, כ-14 מיליארד שקל גויס באמצעות אג"ח בריבית קבועה לעומת כ-6 מיליארד שקל בשנה הקודמת. השנה, לראשונה מאז אוקטובר 2009 הונפקו השנה **אג"ח צמודות דולר** ע"י חברת הנדל"ן המניב הזרה **אולי-יר** שגייסה מהציבור כ-400 מיליון שקל.
- בשנת 2014 גויסו כ-21 מיליארד שקל **באמצעות אג"ח למוסדיים**, מהם כ-13 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים בחו"ל, הסכום הגבוה ביותר מאז 2007. כ-17.5 מיליארד שקל מתוכם גויסו בארבע הקצאות ענק של אג"ח צמוד מט"ח שנרשם למסחר ברצף מוסדיים. פתיחת ההנפקות למשקיעים מוסדיים בחו"ל של אג"ח הנסחר ברצף מוסדיים התאפשרה לאחר שרשות ני"ע התירה למשקיעים מוסדיים אמריקאים ואירופאים להיכלל במסגרת הגדרת המשקיעים המוסדיים הרשאים לסחור במערכת "רצף מוסדיים". כמו כן הבורסה אישרה מסחר באג"ח מסוג זה ברצף מוסדיים, תוך מתן פתרונות לטיפול במגבלות השונות הנובעות מהדין האמריקאי.
- כ-6.9 מיליארד שקל גויסו בגיוס הגדול ביותר מאז השקת "רצף מוסדיים" ע"י חברת **דלק תמר**, שהוקמה כחברה ייעודית, ע"י השותפויות "דלק קידוחים" ו"אבנר", למימון פיתוח מאגרי תמר ולוויתן. כ-4.7 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים זרים וכ-2.2 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים בארץ.
- **חברת החשמל** ניצלה את הריבית הנמוכה במשק למחזור חובות ולאחר הפסקה בת שנה וחצי חידשה את פעילותה בשוק האג"ח וגייסה כ-4.7 מיליארד שקל באמצעות אג"ח צמוד דולר ממשקיעים מוסדיים בארה"ב וכ-0.9 מיליארד שקל באמצעות אג"ח צמודות מדד ממשקיעים מוסדיים בארץ.
- **כיל** גייסה כ-3.1 מיליארד שקל, כ-1.9 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים זרים וכ-1.2 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים בארץ.
- **בי-קומיוניקיישנס** גייסה כ-2.8 מיליארד שקל, כ-1.8 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים זרים וכ-1 מיליארד שקל גויסו ממשקיעים מוסדיים בארץ.

הנפקות והקצאות פרטיות של איגרות חוב 2014-2012 (במיליוני שקלים)

2012		2013		2014		
36,609		35,580		56,090		סה"כ
6,919		0		0		מזה: חברת החשמל (בערבות מדינה)
0		0		13,100		מזה: גיוס בחו"ל
100%	31,690	100%	35,580	100%	42,990	סה"כ ללא חשמל/חו"ל <u>חלוקה לענפים:</u>
32%	10,255	49%	17,460	34%	14,790	נדל"ן
30%	9,625	11%	4,040	23%	9,860	בנקים
16%	5,100	21%	7,410	17%	7,300	מסחר ושירותים
10%	3,045	7%	2,380	10%	4,245	תעשייה
2%	530	0%	0	6%	2,590	נפט וגז
6%	1,925	6%	2,210	5%	1,870	השקעות
4%	1,210	2%	830	3%	1,270	ביטוח
		4%	1,250	2%	930	טכנולוגיה
				0.3%	135	שירותים פיננסיים

* כולל רצף מוסדיים; לא כולל מכשירים פיננסיים, מימוש אופציות ונ.ש.ר.

תעודות סל

בסוף 2014 נסחרו בבורסה **591 תעודות סל**, בהן **24 תעודות מטבע** ("תעודות פיקדון"), ושוי החזקות הציבור בהן הגיע לשיא של כ-130 מיליארד שקל בסוף נובמבר 2014, לאחר עלייה בכ-17 מיליארד שקל במהלך שנת 2014. **סדרות חדשות של תעודות סל:**

התפתחות שוק תעודות הסל, שהחלה בשנת 2003, הואטה בשנים האחרונות ואילו ב-2013 שוב הואצה. **השנה הונפקו 76 תעודות סל חדשות**, לאחר הנפקה של 78 סדרות חדשות ב-2013, כאשר במקביל 15 תעודות בחסר פקעו ונמחקו מהמסחר.

בין הסדרות, שהונפקו לראשונה, **ארבע תעודות סל ראשונות** על מדד איגרות החוב **תל בונד-מאגר** שהושק במרץ 2014 (ששווי החזקות הציבור בהן כיום כ-500 מיליון שקל), וכן **ותעודה בחסר ראשונה** על מדד **תל בונד-תשואות** שהושק בפברואר אשתקד.

כמו כן הונפקו **37 תעודות סל** על מדדי מניות בינלאומיים; **17 תעודות מורכבות משולבות** מדדים; **12 תעודות מורכבות** ומנוטרלות מטבע על מדדי מניות בינ"ל; **3 תעודות סל** על מדדי אג"ח מקומיים, ו-**2 תעודות סל** על מדדי אג"ח בארה"ב.

רכישות תעודות סל ע"י הציבור:

ב-**2014 הציבור רכש נטו תעודות סל בסך של כ-10.5 מיליארד שקל**. שווי החזקות הציבור עלה השנה בכ-17 מיליארד שקל לטכ של כ-130 מיליארד שקל בנובמבר 2014, כאשר כ-62% מהגידול נבע, כאמור, מרכישות הציבור וכ-38% מעליית מחירים של נכסי הבסיס.

- הציבור מכר נטו תעודות סל על מדדי **מניות מקומיים** בסך כ-0.5 מיליארד שקל, לעומת רכישות נטו בסך של כ-3.8 מיליארד שקל בשנת 2013. שווי החזקות הציבור בתעודות סל על מדדי מניות מקומיים ירד בכ-0.1 מיליארד שקל בלבד, כאשר מרבית המכירות קוזזו ע"י עלייה במחירי נכס הבסיס.

- הציבור רכש נטו תעודות סל על מדדי **מניות בחו"ל** בסך כ-7 מיליארד שקל בשנת 2014, לאחר רכישות בהיקף של כ-9.3 מיליארד שקל בשנת 2013, שגרמה לעיקר העלייה בשווי החזקות הציבור בתעודות אלה-כ-13 מיליארד שקל.
- הציבור רכש נטו תעודות סל על מדדי **איגרות חוב וסחורות** בסך כ-3.5 מיליארד שקל בשנת 2014, לאחר רכישות נטו בסך כ-1.9 מיליארד שקל בשנת 2013. שווי החזקות הציבור בתעודות אלה עלה בכ-2.8 מיליארד שקל, כאשר כל העלייה נבעה מרכישות הציבור. יש לציין כי באפיק המקביל של קרנות הנאמנות המשקיעות באיגרות חוב הסתכמו רכישות הציבור השנה בסכום ענק בסך כ-36 מיליארד שקל נטו – הגבוהה זה יותר מעשור.
- הציבור רכש נטו **תעודות מטבע** ("תעודות פיקדון") בסך כ-0.6 מיליארד שקל, לאחר רכישות ענק בהיקף של כ-10.6 מיליארד שקל בשנת 2013. שווי החזקות הציבור בתעודות מטבע עלה בכ-1.3 מיליארד שקל בשנת 2014 עיקר הגידול נבע מעלייה במחירי נכס הבסיס.

מחזורי המסחר בתעודות סל:

מחזור המסחר היומי בתעודות סל על מדדי מניות (מקומיים ובינלאומיים) עלה בשנת 2014 והסתכם (בבורסה ומחוצה לה) בכ-363 מיליון שקל, גבוה בכ-32% מהמחזור בשנת 2013. מחזור זה היווה כ-30% ממחזור המסחר הכולל במניות, לעומת כ-23% אשתקד.

התפלגות תעודות הסל

שווי החזקות הציבור 31.12.2013 (מיליוני שקלים)	שווי החזקות הציבור 30.11.2014 (מיליוני שקלים)	מספר תעודות סל 31.12.2014	נכס הבסיס	
			מניות	איגרות חוב
12,700	13,980	9	ת"א-100	
6,460	6,400	12	ת"א-25	
5,750	3,825	11	ת"א-בנקים	
3,855	4,715	8	ת"א-75	
3,486	3,260	67	18 מדדים מקומיים אחרים	
32,251	32,180	107	סה"כ מדדי מניות מקומיים	
26,584	39,335	257	59 מדדי מניות בינ"ל	
58,835	71,515	364	סה"כ מניות	
5,905	5,760	9	תל-בונד 20	
3,725	3,715	9	תל-בונד 60	
3,710	3,490	31	אג"ח ממשלתי צמוד מדד	
3,435	3,530	25	אג"ח ממשלתי שקלי	
2,705	2,495	10	תל-בונד 40	
2,195	2,300	9	תל בונד-שקלי	
-	475	4	תל בונד-מאגר*	
8,205	10,955	106	מדדים אחרים וסחורות	
29,880	32,720	203	סה"כ איגרות חוב וסחורות	
24,739	26,040	24	סה"כ תעודות מטבע*	
113,454	130,275	591	סה"כ	

* המדד הושק ב-9.3.2014.

קרנות הנאמנות

עיקר פעילות המשקיעים התרכזה גם השנה בקרנות המשקיעות באיגרות חוב והן בלטו ביצירות נטו בסך כ-27.9 מיליארד שקל נטו, וזאת לאחר שבלטו ביצירות בסך כ-28.7 וכ-17.6 מיליארד שקל ב-2013 וב-2012, בהתאמה.

מאידך, בקרנות הכספיות הסתכמו הפדיונות נטו בכ-7.4 מיליארד שקל, לאחר שבשנת 2013 סך היצירות נטו בקרנות אלה הגיע לכ-18.8 מיליארד שקל - בין היתר בעקבות הוראת בנק ישראל שלא לגבות דמי משמרת ממחזיקים בקרנות אלה.

בקרנות המנייתיות לא נרשמה פעילות מהותית ובסיכום שנת 2014 נרשמו פדיונות נטו בסך כ-0.3 מיליארד שקל, לאחר יצירות נטו בסך כ-2.9 מיליארד שקל בשנת 2013.

בקרנות השקליות הסתכמו הפדיונות נטו בכ-2.1 מיליארד שקל בשנת 2014, לעומת יצירות נטו בסך כ-2.1 מיליארד שקל בכל שנת 2013.

בקרנות המשקיעות בחו"ל התחדשו היצירות נטו לאחר הפסקה בת שנה, וזאת בהשפעת עליות שערים בשוקי חו"ל, ונרשמו בהן יצירות נטו בסך כ-8.3 מיליארד שקל, לאחר פעילות לא מהותית בשנת 2013 ויצירות נטו בסך כ-2.5 מיליארד שקל בשנת 2012.

שוק הנגזרים

המסחר באופציות על מדד ת"א-25 התאפיין בירידה קלה במחזורים. בשנת 2014 נסחרו כ-202 אלף יחידות ביום לעומת כ-205 אלף יחידות אשתקד.

מחזורים אלה כוללים את האופציות השבועיות שהושקו ביולי אשתקד והמחזור היומי בהן השנה הסתכם בכ-25 אלף יחידות – יותר מפי שניים מהמחזור במחצית השנייה של 2013. יצוין כי ב-17.9.2014 נסחרו 46,119 יחידות – המחזור הגבוה ביותר מאז השקתן של האופציות השבועיות.

סטיית התקן הגלומה באופציות על מדד ת"א-25 הגיעה לרמה של כ-15% במהלך חודש ינואר ומאז הייתה במגמת ירידה, עד לרמה של 8% ברבעון השלישי של השנה. ברבעון האחרון התאפיינה סטיית התקן בתנודתיות ונעה ברמות 8%-13%.

הבורסה השיקה ב-28 באוגוסט אופציות על מניות "בזק" ו"פריגו". אופציות אלה מצטרפות לאופציות על שמונה מניות (טבע, פועלים, לאומי, כיל, מזרחי טפחות, דיסקונט, רציו, אבנר) הנסחרות זה מכבר.

הבורסה משיקה אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-100 המצטרפים לאלו הקיימים על מספר נכסי בסיס בשוק המניות – מדד ת"א-25, מדד ת"א-בנקים, ו-10 מניות מתוך מדד ת"א-25. הנגזרים על מדד ת"א-100 יחלו להיסחר ב-29 בינואר 2015.

המסחר באופציות הדולריות התאפיין במחזורים יציבים בינואר-אוגוסט - בהיקף של כ-40 אלף יחידות ביום. בשליש האחרון של השנה חלה עלייה חדה בפעילות וזאת במקביל להתחזקות הדולר ביחס לשקל בכ-14% החל באוגוסט, ונסחרו כ-65 אלף יחידות ביום באוגוסט-נובמבר וכ-98 אלף יחידות ביום בדצמבר. בסיכום שנתי נסחרו כ-52 אלף אופציות דולריות ביום בשנת 2014, מחזור הגבוה בכ-27% מהמחזור בשנה הקודמת. ב-17 בספטמבר נרשם באופציות הדולריות מחזור שיא בהיקף של 382,918 יחידות.

מילוה קצר מועד (מק"מ)

בשנת 2014 הסתכם המחזור היומי במק"מ (בבורסה ומחוצה לה) בכ-0.6 מיליארד שקל, גבוה בכ-10% מהמחזור בשנה הקודמת.

מכירות מאסיביות של מק"מ ע"י תושבי חוץ נבלמו כבר אשתקד, ובשנת 2014 רכשו משקיעי חוץ מק"מ בבורסה בת"א בסך כ-4.3 מיליארד שקל נטו, לאחר מכירות נטו בסך כ-1.1 מיליארד שקל בשנת 2013. יצוין כי בעקבות ביטול הפטור ממס על השקעות תושבי חוץ החל בחודש יולי 2011, צמצמו משקיעי חוץ את החזקותיהם במק"מ ונרשמו מכירות ענק בהיקף של כ-47 מיליארד שקל נטו החל ממאי 2011 ועד דצמבר 2012.

שערי המק"מ עלו בכ-0.8% ב-2014 והתשואה לפדיון ירדה גם השנה לכרבע אחוז בסוף 2014 לעומת כ-1% בסוף 2013 וכ-1.8% בסוף שנת 2012.

בשנת 2014 עלו החזקות הציבור הישראלי והזר במק"מ והסתכמו בכ-130 מיליארד שקל בסוף השנה, לעומת כ-126 מיליארד שקל בסוף שנת 2013. יצוין כי יתרות אלה עדיין נמוכות מהשיא בו היו כ-136.5 מיליארד שקל בסוף שנת 2010.

חדשות/ מה היה לנו השנה:

"מאחד העם לאחוזת בית"

כותרת משנה: כשדריכלות וטכנולוגיה נפגשים

הבורסה לניירות ערך עברה למשכנה החדש ברחוב אחוזת בית בתל-אביב בחודש יולי האחרון.

חנוכת הבניין צוינה בטקס פתיחת מסחר חגיגי במעמד: שר האוצר דאז, יאיר לפיד, יו"ר ועדת הכספים ח"כ ניסן סלומינסקי, ראש עיריית תל-אביב-יפו מר רון חולדאי, הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון דורית סלינגר, יו"ר רשות ניירות ערך, פרופ' שמואל האוזר והמשנה לנגידת בנק ישראל ד"ר נדין-בודו טרכטנברג, ובנוכחות של ראשי החברות הציבוריות, חברי הבורסה, מנהלי בתי השקעות ובנקים, משקיעים מוסדיים ופעילים בשוק ההון.

מאחורי האדריכלות המרשימה בבניין עומדת תפיסת העבודה של "בורסה ללא הפסקה": מרכז המחשבים ממוקם בקומה תת קרקעית ובו תשתיות המאפשרות לבורסה לתפקד ולמלא את צרכי שוק ההון בשגרה ובעת חירום, זאת לצד מתקן גיבוי הממוקם באתר מרוחק. מרכז המחשבים החדש מאפשר התמודדות עם אתגרי הטכנולוגיה היום ובעתיד ויבטיח תמיכה במגוון פעילויות עסקיות חדשות. משאבים רבים הושקעו גם באבטחת הבניין ובשרידותו, בהתאם לתקנים בינלאומיים מחמירים, וכיאה לבניין המשמש ליבו הפועם של שוק ההון הישראלי.

למרות מורכבות תהליך המעבר, שמרה הבורסה על פעילות רציפה של מערכות המחשוב, כמערכות ייצור, במתקן הגיבוי ובמקביל שמרה על יכולת השרידות המלאה באמצעות הפיכת מרכז המחשבים באחד העם למתקן גיבוי. המסחר פעל ללא דופי במהלך כל התקופה.

בבניין מרכז כנסים המשמש לכנסים כלכליים ומקצועיים לקהילת שוק ההון. במהלך 2015 ייפתח מרכז המבקרים המיועד לחינוך פיננסי של תלמידי תיכון, סטודנטים והציבור הרחב.

יישום המלצות ועדת מו"פ

בתחילת השנה הגישה הוועדה לקידום השקעות בחברות ציבוריות הפועלות בתחום המו"פ, אשר הוקמה על ידי הבורסה והרשות לניירות ערך, את המלצותיה הסופיות. המסקנות נועדו לקדם פתרונות למימון חברות הייטק באמצעות הנפקה בבורסה בתל-אביב - הן באמצעות תנאים מקלים לחברות הנרשמות והן באמצעות הקלות לעידוד משקיעים. רוב המלצות הוועדה יישומו עם כניסתו לתוקף של חוק המו"פ, אשר עבר קריאה ראשונה באוקטובר האחרון. במקביל, קידמה השנה הבורסה מספר מהלכים מרכזיים מתוך המלצות אלה:

במאי השנה הושק **מדד ת"א טק-עילית**, הכולל את מניות החברות הגדולות בענפי הביומד והטכנולוגיה, והינו מדד הפרימיום של ענפים אלה. רוב המניות הכלולות במדד זה צפויות להיות כלולות גם במדד "הייטק ישראלי" חדש. מדד על ידי חברת מדדים זה, מיועד לאפשר חשיבה של תעשיית ההייטק הישראלית גם למשקיעים זרים, והוא יחושב בינלאומית ויהווה נכס בסיס למוצרים עוקבי מדדים.

בורסה בתל-אביב נסחרות כיום כ-130 חברות טכנולוגיה וביומד, אך בשוק הישראלי כמעט ולא מפורסמות אנליזות על תחום זה. על מנת לגשר על הפער מקדמת הבורסה את **פרויקט האנליזה**. בפרויקט זה יבנה מנגנון המבטיח כיסוי אנליטי קבוע לחברות טכנולוגיה וביומד בינוניות וקטנות בעברית ובאנגלית. הבורסה בוחנת בימים אלה מספר הצעות שהתקבלו על ידי חברות מחקר בינלאומיות וישראליות, והפרויקט צפוי לצאת לדרך במהלך המחצית הראשונה של 2015.

שלב נוסף ביישום המלצות הוועדה, וצעד נוסף בחיזוק וקידום תחום ההייטק בבורסה הוא **אישור הנחיות לרישום קרנות הייטק נסחרות**. רישום למסחר של קרנות כאלה יאפשר למוסדיים ולציבור להשקיע בסל של חברות הייטק, תוך הקטנת הסיכון הקיים בהשקה בחברה בודדת. קרנות ההייטק הנסחרות תפעלנה במודל של קרנות נאמנות סגורות ותוכלנה להשקיע בחברות הייטק ישראליות הנסחרות בבורסה ובחברות הייטק פרטיות.

שכלול מערכת המסחר בבורסה

במסגרת פעולות הבורסה לשכלול המסחר ועידוד הנזילות, בין היתר בהמשך להמלצות ועדת בן חורין, בוצעו מספר פעולות לשדרוג מערכת המסחר בבורסה:

- **הגדלת יחס פקודות המחזורים** במחוללי ציטוטים בנגזרים, פעולה אשר מקלה על שחקני האלגו.
- **הרחבת מספר השכבות** בספר הפקודות משלוש שכבות לחמש שכבות.
- הוספת שני סוגי פקודות חדשים למסחר: פקודה מותנית שער (**Stop Limit**) ופקודות קרחון (**Iceberg**).
- הסבת מערכות המסחר לעבודה בסביבת **מערכת ההפעלה לינוקס**, בדומה למערכות המסחר החדשות הפועלות כיום בבורסות המובילות. המעבר ללינוקס הביא לשיפור בביצועי המערכות וליכולת להתמודד עם הגידול המתמיד בכמות הפקודות המוגשת למערכת המסחר.

הרחבת משפחת מדדי תל-בונד

שלושה מדדי תל בונד חדשים הושקו השנה כחלק ממדיניות הבורסה להרחבת **מדדי התל-בונד** המשמשים כבסיס לפיתוח מוצרים עוקבי מדד.

בנובמבר האחרון הושק **מדד תל-בונד ריבית משתנה** המורכב מ-16 אג"ח קונצרניות ריבית משתנה הכלולות במאגר תל-בונד. המדד החדש הושק לאור הביקוש הגבוה למוצרי תל-בונד בקרב פעילים בשוק ההון, והוא צפוי לעניין משקיעים הצופים עליית ריבית וכן משקיעים המבקשים לגוון את תיק השקעותיהם באג"ח קונצרניות ריבית משתנה.

לאור הצורך במדד המשקף את ביצועי כל האג"ח הקונצרניות בדירוג השקעה הנסחרות בבורסה, השיקה הבורסה את או גבוה יותר, העומדות BBB המדורגות בדירוג השקעה **מדד תל בונד-מאגר**. המדד מורכב מהאג"ח הקונצרניות בתנאי הסף. המדד החדש מהווה נכס בסיס למוצרים עוקבי מדדים והמסחר בהם תורם לסחירות באג"ח האמורות. סף הדירוג של האג"ח הכלולות במדד הפך אותו למתאים להשקעה במיוחד למשקיעים מוסדיים.

בחודש ינואר 2015 יושק מדד "תל-בונד לא צמודות" אשר יורכב מאג"ח קונצרניות הכלולות במדדי תל בונד-שיקלי ותל בונד- ריבית משתנה. במדד צפויות להיכלל 74 סדרות אג"ח של 45 מנפיקים שונים.

שוק הנגזרים – אופציות חדשות על מניות ונגזרי ת"א-100

הבורסה השיקה השנה אופציות על מניות בזק ופריגו. נכסי הבסיס החדשים מצטרפים אל 10 האופציות הקיימות – על מניות טבע, פריגו, פועלים, לאומי, כיל, בזק, מזרחי טפחות, דיסקונט, רציו ואבנר.

השנה ציינה הבורסה חצי עשור למסחר באופציות על מניות, והמחזור היומי על אופציות אלה עומד על כ-7,500.

במחזורי המסחר באופציות על מניות חל גידול מתמשך ובאפריל השנה אף נרשם שיא בהיקף המסחר באופציות כאשר המחזור היומי הממוצע עמד על למעלה מ-11,000 אופציות.

במהלך 2015 מתכננת הבורסה להשיק אופציות על מרבית מניות הכלולות במדד ת"א-25. השקת אופציות אלה מהווה נדבך חשוב בצמיחתו של שוק נגזרי המניות בתל-אביב ומיישמת את המלצת וועדת בן חורין בדבר הצורך להרחיב את מגוון המוצרים הפיננסיים הנסחרים בבורסה.

בתחילת 2015 תשיק הבורסה אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-100 אשר יהיו דומים במאפייניהם לאלו של הנגזרים על מדד ת"א-25.

השקת הנגזרים על מדד ת"א-100 היא צעד משמעותי בהרחבת מגוון הנגזרים הנסחרים בבורסה והיא צפויה לתרום לשיפור הנזילות במניות הכלולות במדד ת"א-100 ולהגדלת מחזורי המסחר במניות ובנגזרים. כמו כן, צפויים הנגזרים להגדיל את אטרקטיביות ההשקעה בבורסה בתל-אביב, בקרב משקיעים זרים הרואים במדד ת"א-100 כמייצג של הכלכלה הישראלית.

אפליקציית הבורסה

הבורסה השיקה השנה אפליקציה רשמית לטלפונים חכמים, המציעה שילוב ייחודי בין גרף נתוני המסחר בבורסה לבין הודעות החברות במאיה. בנוסף, מספקת האפליקציה תמונה מקיפה ורחבה על המסחר בבורסה, גרף אינטראקטיבי, מגמות השוק, תנודות הבולטות, חיפוש ידידותי, גישה לתיק האישי מאתר הבורסה ועוד.

יישור קו עם סטנדרטים בינלאומיים Global

כלכלת ישראל נחשבת בעולם כולו לכלכלה צומחת, דינמית ומבטיחה. הבורסה מייחסת חשיבות רבה לנגישותה למשקיעים זרים וממשיכה לפעול למען הגדלת אטרקטיביות ההשקעה בבורסה בתל-אביב, בין היתר באמצעות הצעדים הבאים:

Eurex – TA-25 Futures

בחודש יוני החל המסחר בחוזים עתידיים על מדד ת"א-25 בבורסת יורקס (Eurex Exchange) בורסת הנגזרים מקבוצת Deutsche Börse. השקת המוצר החדש יוצרת הזדמנויות חדשות להשקעה במדד ת"א-25 ופיתוח אסטרטגיות מסחר וגידור. Eurex סולקת את החוזים העתידיים שנסחרים בפרנקפורט, בדולר אמריקאי.

שינוי ימי המסחר בבורסה

דירקטוריון הבורסה המליץ על שינוי ימי המסחר לימים שני עד ששי, כפי שמקובל בעולם. מבחינה שנעשתה בשוק עולה כי הפעילים בשוק ההון רואים בשינוי זה מהלך חיובי. המהלך צפוי להתבצע במהלך 2015.

מסלקת הבורסה נמצאת בשלבים סופיים לפתיחת חשבון במסלקה האירופאית Euroclear Bank. החשבון נועד להעברת ניירות ערך של חברות הנסחרות בישראל ובאירופה בין שני השווקים. המסלקה עתידה לפעול באמצעות החשבון כבר בתחילת שנת 2015. מהלך זה משלים את יכולת המסלקה לפעול באופן גלובלי, והוא מתווסף לחשבון של מסלקת הבורסה ב-DTCC בארה"ב - המשמש לצורך העברת רישומי מלאי של מניות סליקה דואליות בין ישראל לארה"ב.

אימוץ סטנדרטים בינלאומיים לניהול סיכונים במסלקות

מסלקת הבורסה ומסלקת המעוף ("המסלקות") החלו בתהליך אימוץ והטמעת הסטנדרטים הבינלאומיים המנחים של CPSS-IOSCO ביחס לניהול סיכונים במסלקות שהינן צד נגדי מרכזי (CCP).

המסלקות פועלות גם לקבלת הכרה מ-ESMA (European Securities and Market Authority), לצורך מתן שירותי CCP לבתי השקעות זרים הכפופים לרגולציה האירופאית (EMIR).

חיזוק מערך הסיכונים

לאחר בחינת מערכי ניהול סיכונים בקבוצות בורסאיות בעולם, בגופים פיננסיים בעלי פרופיל סיכון דומה ובמגזר הציבורי, אושרה מדיניות כלל תאגידי לניהול הסיכונים בבורסה, אשר תחזק את היכולת לזהות ולהגיב בזמן אמת לסיכונים הגלומים בפעילות ובסביבה העסקית, תוך עמידה בסטנדרטים בינלאומיים מחייבים.

הצטרפות לארגון הבורסות האירופאיות FESE

הבורסה הצטרפה השנה לארגון הבורסות האירופאיות FESE בתור "חבר נלווה". זאת, בנוסף לחברות הבורסה בארגונים הבינלאומיים: World Federation of Exchanges (WFE) ו-International Organization of Securities Commissions (IOSCO).

ארגון FESE (Federation of European Securities Exchanges) מייצג 41 בורסות ציבוריות למניות, איגרות חוב, נגזרים וסחורות באמצעות 21 חברים מ-30 מדינות.

דירקטוריון

		יושב ראש
		אמנון נויבך
<u>דירקטורים נבחרים</u>	<u>ממלאי מקום</u>	
מר אפרים אברהם	גב' נטע אברהמוב-ביטן	בנק אגוד לישראל בע"מ
מר ג'וליאן אסוס	מר ברק סורני	שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ / פסגות ניירות ערך בע"מ
מר איתי בן-זאב	גב' עינת סקורניק	בנק לאומי לישראל בע"מ
מר יורם סירקיס	גב' יעל מולקנדוב	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
גב' ענת פרומקיס	מר אלעד בנבגי	מגדל שירותי בורסה (נ.ע.) בע"מ / אקסלנס נשואה שירותי בורסה בע"מ
מר דן קולר	גב' רונית מאירי הראל	בנק הפועלים בע"מ
מר יגאל רונאי	גב' אסתר דויטש	בנק דיסקונט לישראל בע"מ

<u>דירקטורים חיצוניים</u>	<u>ממלאי מקום</u>	
מר אנדרו אביר	מר טל ביבר	בנק ישראל
רו"ח הילה בן-חיים		משרד האוצר
גב' גתית גוברמן		
מר יצחק חלמיש		
גב' ברכה ליטבק		
ד"ר רון מלכא		
מר יואב שלוש		
מר יוסי ביינארט		מנכ"ל הבורסה

הנהלה

שם פרטי	שם משפחה	תפקיד
יוסי	ביינארט	מנכ"ל הבורסה
אלדד	הרשטיג	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת טכנולוגיה מידע ותפעול
רובי	גולדנברג	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת מסחר, נגזרים ומדדים
דוד	דרעי	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת כספים ומינהל
יוסי	לוי	סמנכ"ל בכיר, מנהל מחלקת חברים ופיקוח
גל	לנדאו-יערי	סמנכ"לית בכירה, מנהלת הסיכונים הראשית
חני	שיטריה בך	סמנכ"לית בכירה, מנהלת המחלקה הכלכלית

חברי הבורסה

חברים שאינם בנקים	בנקים
אי-ברוקר מסחר וניירות ערך בע"מ	Barclays Bank PLC
אקסלנס נשואה שירותי בורסה בע"מ	Citibank, N.A
דויטשה ניירות ערך ישראל בע"מ	HSBC Bank PLC
י.בי.אס. ניירות ערך ישראל בע"מ	בנק אגוד לישראל בע"מ
מגדל שירותי בורסה (נ.ע.) בע"מ	בנק אוצר החייל בע"מ
מיטב דש טרייד בע"מ	בנק דיסקונט לישראל בע"מ
סיטיגרופ מוצרים פיננסיים ישראל בע"מ	בנק הפועלים בע"מ
פועלים סהר בע"מ	בנק ירושלים בע"מ
פסגות ניירות ערך בע"מ	בנק ישראל
שרותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ	בנק לאומי לישראל בע"מ
Merrill Lynch International (חבר רחוק)	בנק מזרחי טפחות בע"מ
	בנק מסד בע"מ
	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ
	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
	יובנק בע"מ